

Bruxelles, 26.4.2019.
COM(2019) 187 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
o provedbi Zajedničke izjave i zajedničkog pristupa u pogledu mjesta sjedišta
decentraliziranih agencija

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi Zajedničke izjave i zajedničkog pristupa u pogledu mjesta sjedišta decentraliziranih agencija

1. UVOD

Ovo je Izvješće odgovor na izjavu Vijeća iz listopada 2018.¹ kojom se Komisiju poziva da do kraja travnja 2019. dostavi analizu provedbe Zajedničke izjave i zajedničkog pristupa o decentraliziranim agencijama („zajednički pristup”²) na temu mjesta sjedišta decentraliziranih agencija.

Zahtjev je podnesen u kontekstu premještanja Europske agencije za lijekove i Europskog nadzornog tijela za bankarstvo. Te dvije decentralizirane agencije sa sjedištem u Londonu morale su preseliti u novu državu članicu domaćina zbog odluke Ujedinjene Kraljevine da se povuče iz Unije. Preostalih 27 država članica posebnim je postupkom odabralo nova sjedišta tih dviju agencija na temelju načela sadržanih u zajedničkom pristupu, sporazumu Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije iz 2012.

Nakon što je 27 država članica odlučilo Europsku agenciju za lijekove premjestiti u Amsterdam, a Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo u Pariz, Europski parlament i Vijeće na prijedlog Komisije donijeli su zakonodavstvo kojim se predviđa unošenje novih sjedišta u osnivačke akte agencija. Tijekom pregovora Europski parlament zatražio je da se zajednički pristup revidira, izrazivši pritom svoje neslaganje s postupkom upotrijebljenim za odabir sjedišta dviju agencija i pozivajući da se u zajednički pristup uvede novi postupak. Vijeće je zatim pozvalo Komisiju da izradi ovo Izvješće kako bi služilo kao „osnova za procjenu daljnjih koraka u vezi s provedbom te revizije”.

U skladu sa zahtjevom Vijeća predmet je ovog Izvješća Komisije ograničen na dio zajedničkog pristupa koji se odnosi na mjesto sjedišta decentraliziranih agencija. U njemu se iznose statistički i činjenični podaci o provedbi odgovarajućih elemenata zajedničkog pristupa od njegova donošenja 19. srpnja 2012. Stoga je Izvješće jednokratna inicijativa odvojena od prethodnih izvješća Komisije o napretku u provedbi zajedničkog pristupa ili evaluacija koje je Komisija provela u pogledu pojedinačnih decentraliziranih agencija. Cilj Izvješća nije ocijeniti zajednički pristup niti se u njemu predlažu preporuke za budućnost.

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=HR&reference=P8-TA-2018-0427>

² https://europa.eu/european-union/sites/europa.eu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf.

Izvjешće se temelji na podacima koji se odnose na sve 33 decentralizirane agencije na koje se primjenjuje zajednički pristup³. Međutim, kad je riječ o dijelu analize koji se odnosi na odabir mjesta sjedišta decentraliziranih agencija, Izvjješćem su obuhvaćene samo one agencije čije je sjedište odabrano nakon 19. srpnja 2012.

U svrhu provedbe ocjene Komisija je dobila informacije od Glavnog tajništva Vijeća i od 28 decentraliziranih agencija putem mreže agencija EU-a.

2. NAČELA ZAJEDNIČKOG PRISTUPA U POGLEDU SJEDIŠTA AGENCIJA

2.1. Međuinstitucijski dijalog koji je doveo do zajedničkog pristupa

Mjesto sjedišta agencija nije nova tema za institucije EU-a. Europski parlament, Vijeće i Komisija o tome su već razgovarali 2009., kad je Komisija objavila evaluaciju⁴ koja je služila kao temelj za raspravu o budućnosti sustava agencija Unije, iz koje je nakon toga proizašao zajednički pristup.

U toj se evaluaciji mjesto sjedišta razmatralo kao važan element u osnivanju agencija koji u konačnici pridonosi njihovu dobrom upravljanju. Utvrdilo se, konkretno, da pristupačnost mjesta sjedišta s obzirom na trošak i vrijeme putovanja može utjecati na resurse i djelotvornost agencija. Važnim elementima za određivanje uvjeta koji se primjenjuju na sjedišta smatrali su se i vrijeme donošenja odluka o sjedištima agencija te narav tih odluka. U evaluaciji je postojanje sporazuma o sjedištu između agencije i njezine države domaćina povezano s mogućnošću agencije da iskoristi određene povlastice povezane s njezinim sjedištem i privuče nove zaposlenike u mjesto sjedišta.

Tri su institucije 2010. ponovno razgovarale o tom pitanju i pripremile detaljan analitički dokument „Sjedišta agencija i uloga zemlje domaćina”⁵ u okviru međuinstitucijskog djelovanja u pogledu budućnosti sustava agencija Unije. Dokument se temeljio na evaluaciji iz 2009., a u njemu se uzelo u obzir postojeće stanje u pogledu odabira mjesta sjedišta agencija i provela kritička analiza predmetnog pitanja.

U analizi je navedeno da se odabir sjedišta agencija EU-a koje su tada postojale temeljio na zajedničkom sporazumu predstavnika država članica koji su se sastali na razini čelnika država ili vlada⁶, ili je odluku o sjedištu donosilo Vijeće. Međutim, u dokumentu je istaknuto da ne postoje utvrđeni kriteriji za odabir sjedišta; sjedište agencije često se odabire nakon

³ Vidjeti popis u Prilogu.

⁴ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/synthesis_and_prospects_en.pdf.

⁵ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/fiche_3_sent_to_ep_cons_2010-12-15_en.pdf

⁶ Primjenom, po analogiji, članka 341. Ugovora o funkcioniranju Europske unije koji glasi: „Sjedište institucija Unije zajedničkom suglasnošću utvrđuju vlade država članica.”

donošenja osnivačkog akta agencije, a praksa u državama članicama u pogledu smještaja agencija znatno se razlikuje.

Europski parlament, Vijeće i Komisija objavili su 19. srpnja 2012. Zajedničku izjavu kojoj je priložen zajednički pristup, utemeljen na zaključcima međuinstitucijske radne skupine.

U zajedničkom pristupu utvrđena su dogovorena načela koja su podijeljena u pet odjeljaka: uloga i položaj agencija u institucijskoj strukturi EU-a; struktura agencija i upravljanje agencijama; djelovanje agencija; programiranje aktivnosti i sredstava; odgovornost, kontrole i transparentnost te odnosi s dionicima.

2.2. Načela zajedničkog pristupa povezana sa sjedištima agencija

U prvom odjeljku zajedničkog pristupa pod naslovom „Uloga i položaj agencija u institucijskoj strukturi EU-a” utvrđena su glavna načela povezana sa sjedištima agencija.

2.2.1. Odabir mjesta sjedišta decentraliziranih agencija

U **točki 6.** zajedničkog pristupa utvrđeno je nekoliko načela za odabir mjesta sjedišta decentraliziranih agencija. Međutim, izravno se navodi da se time ne dovodi u pitanje postojeće stanje u vrijeme njegova donošenja, tj. da se „politička odluka o sjedištu agencije donosi na temelju zajedničkog sporazuma predstavnika država članica koji su se sastali na razini čelnika država ili vlada, ili je donosi Vijeće”.

U zajedničkom pristupu podsjeća se i na dogovor država članica o „poželjnosti zemljopisne raširenosti” agencija te na to da bi se „prednost trebala dati novim državama članicama”.

Zatim se u zajedničkom pristupu navodi kako bi se sjedišta trebala birati te se utvrđuju glavna načela. Njime se propisuje da bi se takve odluke trebale donositi:

1. „prije dovršetka zakonodavnog postupka, kako bi se omogućilo izravno osnivanje agencije u mjestu sjedišta”;
2. na temelju „objektivnih kriterija” (koji „mogu” uključivati „jamstvo da agencija može biti ustrojena u tom mjestu nakon stupanja njezina osnivačkog akta na snagu, pristupačnost mjesta, postojanje primjerenih obrazovnih ustanova za djecu članova osoblja, odgovarajući pristup tržištu rada, socijalnoj sigurnosti i zdravstvenoj zaštiti za djecu i supružnike”);
3. na temelju ponuda država članica za smještaj agencija u kojima „bi se ti kriteriji trebali uzeti u obzir na transparentan način”.

U zajedničkom pristupu navedeno je i da Komisija stoji na raspolaganju za pružanje pomoći u ocjeni ponuda država članica ako je to potrebno.

U **točki 8.** zajedničkog pristupa od država članica domaćina zahtijeva se preuzimanje sljedećih dviju obveza prema agencijama kojima će biti domaćini:

1. osigurati da su ispunjeni svi uvjeti potrebni za djelovanje agencija prije početka njihova djelovanja;
2. nastaviti odgovarati na potrebe agencija i osiguravati potrebne uvjete za dugoročno i neometano djelovanje agencija.

2.2.2. Odnosi između država članica domaćina i agencija

U **točki 7.** zajedničkog pristupa države članice koje su trenutačno domaćini nekoj agenciji potiče se da razmotre mogu li i kako agencije postati pristupačnije te time postići veću učinkovitost i veću razinu interakcije s dionicima. U zajedničkom pristupu preporučuje se i da se pitanje pristupačnosti uzme u obzir u redovitim evaluacijama agencija⁷.

U **točki 9.** zajedničkog pristupa navodi se da bi sve agencije trebale imati sporazume o sjedištu te da bi ti sporazumi trebali biti pravodobno sklopljeni (prije početka djelovanja agencije). Ta se točka primjenjuje na nove agencije i agencije koje su već uspostavljene u svojim državama domaćinima.

U sporazumima o sjedištu utvrđeni su potrebni aranžmani koji se agenciji moraju pružiti u državi članici domaćinu. Kako bi se osigurale smjernice za buduće sporazume o sjedištu, u zajedničkom pristupu od Komisije se zatražilo da sastavi skup odredbi koje se temelje na postojećoj najboljoj praksi. Komisija je dovršila rad na tim odredbama u prosincu 2013.

3. PROVEDBA NAČELA ZAJEDNIČKOG PRISTUPA U POGLEDU SJEDIŠTA AGENCIJA

3.1. Odabir mjesta sjedišta decentraliziranih agencija

Sjedišta četiriju agencija⁸ odabrana su nakon donošenja zajedničkog pristupa.

Prvo je odabrano 2014. Nakon jednostrane odluke Ujedinjene Kraljevine da više ne želi da sjedište **Agencije Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva**⁹ (CEPOL) bude na njezinu državnom području odlučeno je da će ta agencija biti premještena u Budimpeštu. Zatim je, te iste godine, odlučeno da će **Jedinstveni sanacijski odbor** (SRB) biti osnovan u Bruxellesu. Konačno, u 2018. je u kontekstu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije odlučeno da će **Europska agencija za lijekove** (EMA) biti premještena u Amsterdam, a **Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo** (EBA) u Pariz.

⁷ S obzirom na to da se u samom zajedničkom pristupu preporučuje da se pitanje pristupačnosti uzme u obzir u tim evaluacijama, u ovom se Izvješću neće razmatrati taj aspekt mjesta sjedišta.

⁸ U trenutku sastavljanja ovog Izvješća još su u tijeku rasprave o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad.

⁹ U to je vrijeme naziv te agencije bio „Europska policijska akademija”.

Nakon pregleda dostupnih podataka o tim četirima agencijama mogu se donijeti sljedeći zaključci o tome kako su mjesta sjedišta decentraliziranih agencija odabirana nakon donošenja zajedničkog pristupa.

3.1.1. Ponude za smještaj agencija

U zakonodavnom prijedlogu iz srpnja 2013. za osnivanje **Jedinstvenog sanacijskog odbora** Komisija je predložila Bruxelles za mjesto sjedišta Odbora. Nijedna država članica nije se ponudila biti domaćin te agencije. Komisija je od početka smatrala da mjesto sjedišta treba biti u Bruxellesu s obzirom na važno međudjelovanje funkcija Agencije i funkcija Komisije¹⁰. Posebno se smatralo da bi se ukupna učinkovitost okvira politike poboljšala kad bi se tijela i institucije uključeni u postupak sanacije nalazili na istom mjestu.

U listopadu 2013. predstavnici vlada država članica postigli su dogovor o premještanju **Agencije Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva** iz Londona u Budimpeštu. Na zahtjev Glavnog tajništva Vijeća sedam država članica dostavilo je ponude za smještaj Agencije. Te su se ponude temeljile na sljedećim kriterijima: 1. detaljne informacije o predloženim prostorima (uključujući stvarne uredske/konferencijske prostore i druge objekte koji će se staviti na raspolaganje Agenciji); 2. pristupačnost mjesta sjedišta; 3. režim povlastica i imuniteta koji se primjenjuje na osoblje agencije; 4. postojanje primjerenih obrazovnih ustanova za djecu članova osoblja agencije.

Tijekom 2018. podneseno je 19 ponuda za premještanje **Europske agencije za lijekove** i 8 ponuda za premještanje **Europskog nadzornog tijela za bankarstvo**, koje su se temeljile na sljedećim kriterijima: 1. jamstvo da se agencija može uspostaviti u tom mjestu i početi djelovati na datum povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije; 2. pristupačnost mjesta sjedišta; 3. postojanje primjerenih obrazovnih ustanova za djecu članova osoblja agencije; 4. odgovarajući pristup tržištu rada, socijalnoj sigurnosti i zdravstvenoj zaštiti za djecu i supružnike; 5. kontinuitet poslovanja; 6. zemljopisna raširenost.

3.1.2. Postupak odabira mjesta sjedišta agencije

Predstavnici vlada država članica 8. listopada 2013. postigli su dogovor kojim je za sjedište **Agencije Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva** izabrana Budimpešta. Na inicijativu 25 država članica¹¹ Vijeće je 15. svibnja 2014. donijelo

¹⁰ Jedinstvenom sanacijskom odboru povjerena je zadaća pripremanja odluka o sanaciji povezanih s bankama u bankovnoj uniji. Nakon toga Komisija djeluje, često u hitnim okolnostima, kao sanacijsko tijelo ili nadzorno tijelo za državne potpore ako odluka o sanaciji uključuje upotrebu Jedinstvenog fonda za sanaciju.

¹¹ S obzirom na to da se ta uredba temelji na članku 87. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Komisija i jedna četvrtina država članica imale su pravo inicijative (članak 76. Ugovora o funkcioniranju Europske unije).

Uredbu (EU) br. 543/2014¹² o izmjeni izvorne Odluke Vijeća kako bi utvrdilo da će sjedište Agencije biti u Budimpešti.

Predloženo mjesto sjedišta **Jedinstvenog sanacijskog odbora**, Bruxelles, uključeno je u prijedlog Komisije za njegovo osnivanje i ostalo je nepromijenjeno tijekom zakonodavnog postupka. Europski parlament i Vijeće donijeli su Uredbu (EU) br. 806/2014¹³ u srpnju 2014.

Zbog specifičnog konteksta povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije čelnici država ili vlada 27 država članica prvo su 22. lipnja 2017. postigli dogovor o detaljnom postupku¹⁴ za odabir budućih mjesta sjedišta **Europske agencije za lijekove i Europskog nadzornog tijela za bankarstvo**. Nakon uzastopnih krugova glasovanja ministara 27 država članica EU-a, pri čemu je završno glasovanje bilo tajno, 20. studenoga 2017. Pariz i Amsterdam odabrani su u skladu s tim postupkom za nova mjesta sjedišta dviju predmetnih agencija. Nakon toga Komisija je podnijela dva zakonodavna prijedloga za uključivanje novih sjedišta agencija u njihove osnivačke akte. U studenome 2018. Vijeće i Europski parlament donijeli su Uredbu (EU) br. 2018/1717¹⁵ i Uredbu (EU) br. 2018/1718¹⁶.

3.1.3. *Potrebni uvjeti za djelovanje agencije*

Neovisno izvješće o evaluaciji¹⁷ kojim je obuhvaćeno razdoblje od 2011. do 2015. pokazalo je da je **Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva** pravodobno premještena. U skladu s tim izvješćem Agencija i njezina država članica domaćin Mađarska „uspjele su provesti cijeli projekt u manje od četiri mjeseca. Prikupljeni dokazi pokazuju da je premještanje imalo slab ili nikakav utjecaj na kontinuitet poslovanja, bez obzira na to što je nekoliko članova osoblja odlučilo da se neće preseliti u novo mjesto sjedišta Agencije”. U izvješću je istaknuto i da je premještanje bio troškovno učinkovito, s procijenjenim smanjenjem „administrativnih troškova za 200 000 EUR godišnje zahvaljujući sporazumu s mađarskom upravom. Naime, upotreba ureda u novom sjedištu CEPOL-a besplatna je, a infrastruktura će se osiguravati najmanje deset godina”. U skladu s informacijama same Agencije odabrana zgrada obnovljena je i opremljena u skladu s ponudom Mađarske i predana je Agenciji prije utvrđenog roka. Sklopljeno je nekoliko sporazuma kako bi Agencija mogla upotrebljavati određene javne usluge. Agencija ističe da odgovor države članice domaćina na njezine potrebe u cjelini čini pozitivno iskustvo.

U skladu s godišnjim izvješćem **Jedinstvenog sanacijskog odbora**¹⁸ iz 2015. Agencija je „u siječnju 2015. godine počela s radom na planiranju sanacije za više od 120 bankovnih grupa

¹² SL L 163, 29.5.2014., str. 5.

¹³ SL L 225, 30.7.2014., str. 1.

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/21495/22-euco-conclusions-agencies-relocation-hr.pdf>.

¹⁵ SL L 291, 16.11.2018., str. 1.

¹⁶ SL L 291, 16.11.2018., str. 3.

¹⁷ <https://www.cepol.europa.eu/sites/default/files/five-year-evaluation-report-2011-2015.pdf>.

¹⁸ https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/srb_annual_report_2015_hr.pdf.

unutar europodručja i 15 drugih prekograničnih bankovnih grupa. *De facto* je započela s radom u ožujku 2015.” To upućuje na zaključak da su svi uvjeti potrebni za djelovanje Agencije bili ispunjeni prije početka njezina djelovanja. Agencija se preselila u svoje stalne prostore u središtu Bruxellesa u travnju 2016. i navodi kako cjelokupno poslovanje ondje protječe neometano.

Kad je riječ o **Europskoj agenciji za lijekove** i **Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo**, prerano je za ocjenu toga hoće li i kako dvije države članice domaćini osigurati da su ispunjeni svi uvjeti potrebni za djelovanje agencija prije njihova premještanja u nova mjesta sjedišta. Europska agencija za lijekove navodi da je „odmah počela surađivati s nizozemskim tijelima kako bi se pripremila za preseljenje i najkasnije do 30. ožujka 2019. započela s radom u Amsterdamu”¹⁹. Obje su agencije sklopile sporazum o sjedištu sa svojim novim državama članicama domaćinima prije premještanja.

3.2. Odnosi između država članica domaćina i agencija

3.2.1. Zahtjev u pogledu sklapanja sporazuma o sjedištu

U zajedničkom pristupu tri su institucije prepoznale potrebu da sve agencije sklope sporazume o sjedištu. Kako bi se osiguralo poštovanje tog načela i kako bi se osigurali uvjeti za dugoročno djelovanje agencija, zahtjev da se takav sporazum sklopi sustavno se uključuje u prijedloge Komisije povezane s uredbama o osnivanju agencija. Od 33 osnivačka akta, dosad su u njih 16 uključene odredbe kojima se od agencija i njihovih država članica domaćina zahtijeva sklapanje takvog sporazuma.

Od donošenja zajedničkog pristupa osam je decentraliziranih agencija sklopilo sporazume o sjedištu sa svojim državama članicama domaćinima. Stoga je dosad 29 decentraliziranih agencija od postojeće 33 sklopilo sporazume o sjedištu sa svojim državama članicama domaćinima. Gotovo je polovina tih sporazuma sklopljena u roku od dvije godine od odabira sjedišta.

3.2.2. Smjernice Komisije u pogledu sporazuma o sjedištu

Komisija je 10. prosinca 2013. objavila smjernice²⁰ koje bi agencije i njihove države članice domaćini trebale uzeti u obzir u okviru pregovora o sporazumu o novom sjedištu. Na temelju informacija dobivenih od decentraliziranih agencija oko tri četvrtine sporazuma pripremljene su i sklopljene prije objave smjernica Komisije. Međutim, smjernice su se upotrebljavale kao temelj za pregovore o preostaloj četvrtini sporazuma.

Smjernice su objavljene i u svrhu revizije postojećih sporazuma o sjedištu. Pet je sporazuma o sjedištu ažurirano nakon sklapanja bez većih izmjena izvornih sporazuma o sjedištu.

¹⁹ <https://www.ema.europa.eu/en/about-us/uks-withdrawal-eu/relocation-amsterdam#tracking-tool-section>.

²⁰ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/2013-12-10_guidelines_hq_agreements_en.pdf.

3.2.3. *Narav odredbi sporazuma o sjedištu*²¹

Kad je riječ o aspektima kao što su imuniteti, pristup zdravstvenoj zaštiti, ulazak i boravak, porez, doprinosi za socijalno osiguranje i oslobođenja od carina, odredbe većine sporazuma o sjedištu slične su.

Kad je riječ o odredbama o **imunitetima**, velika većina sporazuma o sjedištu uključuje nepovredivost prostora agencije, njezine imovine i arhiva, diplomatski tretman službene komunikacije i službenih dokumenata te sudski imunitet. U svakom slučaju, čak i kad u sporazumima o sjedištu nisu predviđeni takvi uvjeti, na sve se agencije primjenjuju odredbe Protokola (br. 7) o povlasticama i imunitetima Europske unije²² s obzirom na to da je primjenjiv u svim državama članicama.

Osim toga, većina sporazuma o sjedištu sadržava odredbe o **oslobođenjima od poreza i carina**. U skladu s tim uvjetima prostori, prihodi i vozila agencije te opskrba robom i uslugama oslobođeni su od poreza. Oslobođenja od carina primjenjuju se na predmete namijenjene službenoj upotrebi, publikacije i vozila agencije.

Kad je riječ o **socijalnoj sigurnosti i zdravstvenoj zaštiti**, gotovo svim sporazumima o sjedištu osoblje se oslobađa od plaćanja obveznih doprinosa nacionalnim sustavima socijalne sigurnosti. Približno polovina tih agencija ima i pristup javnim uslugama bez diskriminacije.

Većina sporazuma o sjedištu sadržava odredbe o **ulasku i boravku** kojima se omogućuju olakšani ulazak na državno područje države članice domaćina, boravak na njemu i izlazak iz njega, brzo izdavanje viza, oslobođenje od imigracijskih ograničenja ili formalnosti ili posebne osobne iskaznice.

Kad je riječ o drugim uvjetima koji se odnose, na primjer, na prostore agencije i obrazovne ustanove, situacija se znatno razlikuje, pri čemu se u manje od polovine agencija primjenjuju takvi uvjeti.

Kad je riječ o **prostorima agencija**, manji broj agencija u svojim sporazumima o sjedištu ima odredbu kojom se osiguravaju primjereno mjesto sjedišta, mjesto sjedišta čija je upotreba besplatna, sve usluge potrebne agenciji ili održavanje prostora.

Samo nekoliko agencija u svojim sporazumima o sjedištu ima odredbe kojima se osiguravaju **obrazovne ustanove** kao što su europske škole ili ustanove slične europskim školama. U praksi pristup takvim obrazovnim ustanovama ima 12 decentraliziranih agencija od njih 33.

²¹ Na temelju informacija dobivenih od 28 agencija koje su pridonijele podacima mreže agencija EU-a.

²² SL C 326, 26.10.2012., str. 266.

4. ZAKLJUČAK

Decentralizirane agencije EU-a ključni su akteri Europske unije. Zahvaljujući njihovu specijaliziranom stručnom znanju one pomažu u oblikovanju politika Unije i njihovoj provedbi. Budući da se nalaze u različitim državama članicama, one isto tako Uniji osiguravaju veću javnu vidljivost. Za funkcioniranje same Unije stoga je ključno odabrati odgovarajuća mjesta sjedišta i osigurati uvjete za neometano djelovanje takvih agencija.

U okviru zajedničkog pristupa Europski parlament, Vijeće i Komisija u srpnju 2012. dogovorili su nekoliko načela za učinkovitiji i dosljedniji sustav Unije u pogledu agencija, uključujući mjesta njihovih sjedišta. Iako se zajedničkim pristupom ne dovodi u pitanje ustaljena praksa u pogledu odabira mjesta sjedišta u vrijeme donošenja zajedničkog pristupa, njime se predlaže jedinstveni okvir za donošenje tih odluka. Načela okvira obuhvaćaju kriterije za odabir mjesta sjedišta, vrijeme odabira i jedinstvene uvjete u pogledu smještaja.

Međutim, od 2012. mogućnosti za ispitivanje tih načela ograničene su. U tom su razdoblju odabrana samo četiri mjesta sjedišta agencija, a dvije su od tih agencija tek nedavno premještene u svoju novu državu članicu domaćina. Međutim, kad je riječ o tih nekoliko slučajeva, iz Izvješća proizlazi da se odabir mjesta sjedišta temeljio na objektivnim razmatranjima, a posebno da su se primjenjivali objektivni kriteriji utvrđeni u zajedničkom pristupu ili da je uzeta u obzir specifična narav funkcija agencije.

Izvješće pokazuje i da su nakon odabira mjesta sjedišta države članice domaćini općenito ostale posvećene osiguravanju dugoročnog neometanog funkcioniranja agencija i, u većini slučajeva, utvrđivanju svojih dinamičnih odnosa s agencijama u sporazumima o sjedištu.

Komisija stoga smatra da načela zajedničkog pristupa čine dobar okvir za postupak odlučivanja o mjestu sjedišta agencija i za osiguravanje da države članice domaćini odgovaraju na specifične potrebe agencija.